

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget (nr. 291) blev fremsat af undervisningsministeren den 17. maj 2000, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A sp. 8033 og tillæg A sp. 8044. Lovforslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet, før samlingen blev afsluttet. I lovforslagets § 1 er indføjet et stk. 4 med en undtagelsesbestemmelse for uddannelser inden for militæret, søfart og fiskeri.

1. Indledning

Den 22. marts 1999 var Børneparlamentsdag i Folketinget. Den dag behandlede og vedtog Børneparlamentet et forslag til lov om undervisningsmiljø på skoler, der var fremsat af 8. klasse på Randers Lille Skole. Forslaget var udvalgt af Børneparlamentet som et af de 58 forslag ud af flere end 200, som var indsendt af skoler fra hele landet.

Dette engagement og mange andre elevers og studerendes engagement på deres uddannelsessteder mv. fortjener efter regeringens opfattelse en seriøs kvittering i form af et forpligtende tilsagn om, at elevers og studerendes undervisningsmiljø for fremtiden får en central placering på dagsordenen overalt i uddannelsessystemet.

At initiativet sætter sig igennem på denne måde skyldes i høj grad, at al god undervisning står og falder med elevens eller den studerendes engagement og oplevelse af personligt medansvar for undervisningen og de rammer, inden for hvilke undervisningen udfolder sig. Det gælder i betydelig grad for de rammer, der består i det fysiske undervisningsmiljø, det psykiske undervisningsmiljø og den demokratiske proces på skolen eller undervisningsinstitutionen. Lovforslaget skal derfor sikre en adgang til at alle parter i uddannelsessystemet kan deltage i vurderingen og prioriteringen af undervisningsmiljøet. Samtidig bygger forslaget på, at der skal stilles krav både til skoleledelserne og til eleverne og de studerende om at arbejde aktivt for en styrkelse af det gode undervisningsmiljø som en integreret del af god undervisningspraksis.

2. Forhistorie

I 1995 nedsatte regeringen en tværministeriel arbejdsgruppe, som fik til opgave at kortlægge de sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold for elever og studerende. Arbejdsgruppen kom i marts 1996 med en rapport, der bl.a. viste, at området allerede er dækket af flere myndigheders regulering (Arbejdsministeriet, Undervisningsministeriet, By- og Boligministeriet og Sundhedsministeriet).

Som opfølgning på 1996-rapporten blev der i foråret 1999 nedsat en arbejdsgruppe under Arbejdsministeriet, med repræsentanter fra Undervisningsministeriet, Socialministeriet, Sundhedsministeriet, By- og Boligministeriet og Forskningsministeriet.

Arbejdsgruppen skulle bl.a. tage udgangspunkt i 1996-rapporten og vurdere, om og i givet fald på hvilke områder, der er tale om reelle sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer, som der ikke allerede er taget højde for i den eksisterende regulering, og om der allerede måtte være igangsat nye initiativer i forhold til elever og studerende samt børn i daginstitutioner for at inødegå sådanne problemer.

I det omfang arbejdsgruppen kunne konstatere, at der er uløste problemer på området, skulle arbejdsgruppen komme med løsningsforslag, der kunne rummes inden for de givne økonomiske rammer.

Herudover skulle arbejdsgruppen overveje, om det ville være en fordel at samle den eksisterende lovgivning af betydning for elevers og studerendes sikkerhed og sundhed i én lov.

Arbejdsgruppen konstaterede i sin rapport fra januar 2000, at der stort set var fulgt op på anbefalingerne fra 1996-rapporten, men fandt dog også at der bl.a. på baggrund af den fortsatte debat om de sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold for elever og studerende fortsat er behov for, at området prioriteres højt.

Arbejdsgruppen kunne konstatere, at elevernes og de studerendes sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold er omfattet af en ganske omfattende regulering, og at den tilbagevendende efterlysning af yderligere regulering meget muligt skyldes manglende efterle-